

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

*Кобзін В. Г.
Логвінков С. М.
Борисенко О. М.*

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

Навчальний посібник

УДК 331.45(075)

ББК 65.248.95я7

К 55

Рецензенти: докт. техн. наук, професор, завідувач кафедри охорони праці та навколишнього середовища Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" *Березуцький В. В.*; канд. техн. наук, доцент кафедри метрології та безпеки життєдіяльності Харківського національного автомобільно-дорожнього університету *Крайнюк О. В.*

Рекомендовано до видання рішенням вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Протокол № 11 від 18.05.2015 р.

Авторський колектив: канд. техн. наук, доцент Кобзін В. Г. – теми 3, 4; докт. техн. наук, професор Логвінков С. М. – вступ, теми 1, 2; канд. техн. наук, ст. викладач Борисенко О. М. – теми 5, 6.

Кобзін В. Г.

К 55 Охорона праці в галузі : навчальний посібник для студентів галузі знань 0501 "Інформатика та обчислювальна техніка" всіх форм навчання / В. Г. Кобзін, С. М. Логвінков, О. М. Борисенко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 116 с. (Укр. мов.)

ISBN 978-966-676-602-4

Викладено основні положення міжнародних і державних норм щодо ефективного управління охороною праці відповідно до навчальної програми нормативної дисципліни. Подано матеріал, що спрямований на поглиблене вивчення студентами питань, які стосуються створення, підтримання й контролю за безпечними умовами праці в галузі, а також на підвищення рівня їхньої компетентності в майбутній професії.

Рекомендовано для студентів галузі знань 0501 "Інформатика та обчислювальна техніка" всіх форм навчання.

ISBN 978-966-676-602-4

УДК 331.45(075)

ББК 65.248.95я7

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2015

© Кобзін В. Г., Логвінков С. М.,

Борисенко О. М., 2015

Зміст

Вступ.....	5
1. Міжнародні норми в галузі охорони праці.....	7
1.1. Соціальне партнерство в охороні праці.....	7
1.2. Основні принципи соціальної відповідальності.....	13
1.3. Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці.....	15
1.4. Трудові норми Міжнародної організації праці.....	17
1.5. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.....	19
Контрольні запитання для самодіагностики.....	21
2. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.....	23
2.1. Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі.....	23
2.2. Основні нормативно-правові акти охорони праці.....	27
Контрольні запитання для самодіагностики.....	28
3. Система управління охороною праці в організації.....	29
3.1. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці.....	29
3.2. Види планування та контролю стану охорони праці.....	32
3.3. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці.....	36
3.4. Регіональні та галузеві системи управління охороною праці.....	38
Контрольні запитання для самодіагностики.....	42
4. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.....	43
4.1. Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві.....	43
4.2. Фонд соціального страхування від нещасних випадків.....	48
4.3. Дослідження та профілактика виробничого травматизму.....	49
Контрольні запитання для самодіагностики.....	51
5. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях і спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.....	52
5.1. Актуальність проблем у галузі охорони праці.....	52
5.2. Аналіз видів енергоінформаційного впливу, що призводять до порушення стану здоров'я.....	52

5.3. Аналіз впливу зворотної полярності на людину	58
5.4. Аналіз негативного впливу чинників навколишнього середовища в побутових умовах	63
5.5. Дослідження валеологічних основ як важливих чинників підвищення рівня здоров'я працівників на підприємствах ..	69
5.5.1. Актуальність валеологічних біоенерго-інформаційних технологій	69
5.5.2. Результати досліджень валеологічних основ корекції здоров'я працівників підприємства	71
5.6. Аналіз функціональних станів операторів персонального комп'ютера	81
5.6.1. Класифікація функціональних станів операторів персонального комп'ютера	81
5.6.2. Результати аналізу функціональних станів операторів персонального комп'ютера	84
5.7. Аналіз функціонування організму людини як енергоінформаційної системи	91
5.8. Аналіз біолокаційного способу визначення стану організму людини	94
Контрольні запитання для самодіагностики	101
6. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах	102
6.1. Причини пожеж і вибухів у промисловості	102
6.2. Категорії приміщень і будівель підприємств за пожежною і вибухопожежною небезпекою	104
6.3. Класифікація будівель і споруд за ступенем вогнестійкості і приміщень за пожежо- і вибухонебезпечністю	105
Контрольні запитання для самодіагностики	109
Показчик основних термінів та понять з охорони праці	110
Використана та рекомендована літератури	113